Radio-

SÄHKÖTTÄJÄ

Suomen Tankkilaiva Oy:n uusin kuivalastialus m.s. Wiima.
Rakennettu Rauma-Repola Oy:n telakalla Raumalla.
Päämitat: 14 600 dwt, 152 m, 10 350 HV; cs = OGVC.
Radiosähköttäjänä toimii Olavi Leino.

HUHTIKUU ● 1969 2

Visi-Radio Oy
Kotka, Keskuskatu 26, puh. 13 770
Työajan jälkeen puh. 62 343

Suomen suurimman vientisataman ainoa tutka- ja radioerikoishuolto

st Startrading oy-ab
FABIANINKATU 5 FABIANSGATAN
Huolto/Service 634 519
Myynti/Försäljning 653 590 telex 12-1489
kontt.ajan jälkeen / eft. kontorstid 652 809
STARTRADING
– Myy ja huoltaa laivaradiolaitteita, tutkia, kaikuluotaimia, hyrräkompasseja ja automaattiohjauslaitteita.
– Försäljning och service av fartygsradio, radar gyrokompasser och autostyrnings apparater.

Merimieseläkelaki ja sodanaikainen palvelu

Monet merenkulkijat, jotka olivat aloittaneet merimiestoimen ennen toista maailmansotaa, joutuivat sodan aikana asepalvelukseen. Nyt eläkeiän lähestyessä tunnetaan huolta siitä, ettei tätä aikaa lasketa hyväksi merimieseläkettä määrättäessä.

Kysymyksen selvittäminen vaatii katsauksen luomista eräisiin merimieseläkejärjestelmän perusteisiin.

I Kustannuskysymys

Kun merimieseläkelaki (MEL) v. 1956 säädettiin, oli koko järjestelmä luotava tyhjästä. Luonnollista olisi ollut, että eläkeoikeus olisi syntynyt vain siltä ajalta, jolloin MEL on voimassa, ts. vain palvelusaika jälkeen v. 1956 olisi otettu huomioon. Kuitenkin päätettiin, että koko merimiestoimessa oloaika eräin rajoituksin lasketaan hyväksi. Tämä merkitsi toisaalta sitä, että eläkkeensaaja, joka saa laskea aikaisempaa palveluaikaa hyväkseen, saa tämän osan eläkkeestään ilmaiseksi ja vastaava rasitus siirtyy muiden merenkulkijoiden ja elinkeinon kannettavaksi.

II Ansioeläke tai tasaeläke

Kansaneläkejärjestelmän tarkoituksena on turvata eläkkeensaajan tietty vähimmäistoimeentulo. Kansaneläke on kaikille saman suuruinen ja sen saaminen on täysin riippumaton siitä, onko eläkkeensaaja suorittanut vakuutusmaksuja tai ei. Työsuhde-eläke, jollainen MEL myös on, perustuu sen sijaan siihen, että eläke on eräänlaista työntekijän itsensä ansaitsemaa, myöhemmin eläkkeellä oltaessa maksettavaa palkkaa.

III Peruseläke — lisäeläke

Yhteiskunta on luonut peruseläkejärjestelmän (=kansaneläke), jossa yhteiskunta kantokykynsä mukaan turvaa jokaiselle kansalaiselle minimitoimeentulon, pidettiin sitä sitten riittävänä tai ei. Työsuhde-eläke perustuu työnantaja — työntekijäsuhteeseen, jonka suhteen perusteella maksetaan työeläke (=TEL, LEL, MEL j.n.e.). Eläkeoikeus ja sen karttuminen on työsuhteeseen kuuluva etu, samoin kuin esim. oikeus vuosilomaan.

IV Palvelu sota-aikana

Suurin osa maamme miespuolisesta väestöstä oli sota-aikana sotapalveluksessa. Kysymys siitä, olisiko tältä ajalta maksettava eläkettä on ollut laajan keskustelun kohteena. Ilmeistä kuitenkin on, että vaikka kysymykseen vastattaisiinkin myönteisesti, ei asian järjestäminen kuulu työsuhde-eläkejärjestelmän hoidettaviin. Kysymys on siitä, onko — ja jos niin miten — korvattava asepalveluksen aiheuttamat menetykset sodassa olleille. Yksi näistä menetyksistä on epäilemättä eläkeoikeuden menetys.

Tässä tulee otettavaksi huomioon myös internoidut, ne jotka olivat siviilityössä maissa sekä ne jotka eivät olleet ehtineet ryhtyä merimiestoimeen ennen sodan syttymistä mutta kuitenkin joutuivat sotaan. Kaikki nämä menettivät yhtäläisesti eläkeoikeuttaan sodan takia, joskaan sodan aikana ei vielä kukaan tietänyt, että paljon myöhemmin säädettäisiin m.m. MEL.

V Yhteenveto

Kysymys on epäilemättä varsin monitahoinen. Selvältä kuitenkin tuntuu, että ottaen huomioon sodasta kuluneen pitkän ajan, sodankäynnin aiheuttamien rasitusten jakautumisen sekä työeläkejärjestelmän luonteen, ei olisi oikein rasittaa nykyisiä merenkulkijoita ja merenkulkuelinkeinoa kustannuksilla, jotka selvästi kuuluvat yhteiskunnan kokonaisuudessaan kannettavaksi, mikäli sellaista pidetään välttämättömänä.

14. 1. 1969 **Jaakko Oravisto**

Radiosähköttäjä 5. 5. 1969
N:o 2 1969 Kansainvälisten radiosähköttäjien äänenkannattaja
Huhtikuu Julkaisija: Suomen Radiosähköttäjäliitto r.y., H:ki
20. vuosikerta Pää- ja vastaava toimittaja P. Siili
("Radiolennätin" 1930-31 - "Radio OH" 1932-49 - "Radiosähköttäjä" 1950-)

Meriturvallisuus

Merenkulun turvallisuutta on käsitelty ilahduttavan runsaasti julkisessa sanassa menneen talven aikana. Aihetta olisi riittänyt suuremmallekin julkisuudelle. Sotien jälkeen on yli sata suomalaista merenkulkijaa menettänyt henkensä varsinaisissa merionnettomuuksissa aivan kotivesillämme. Päättynyt talvi vaati 23 kuolonuhria.

Muutamia vuosia sitten yritettiin tämän lehden toimesta ehkä hieman poleemisuuteenkin syyllistyen herättää julkista mielenkiintoa merenkulun turvallisuudessa havaittuihin puutteellisuuksiin. Eri osapuolten lehdistössä antamista vastineista voitiin silloin päätellä, että meriturvallisuutta ei pidetty juuri lainkaan ongelmana, vain työturvallisuus näytti tärkeältä. Laivoissa sattuu todella luvattoman paljon työtapaturmia, ja mikä pahinta, tapaturman uhri usein omalla varomattomuudellaan aiheuttaa onnettomuuden. Työturvallisuudesta ei koskaan puhuta liikaa, mutta se on aina jossakin määrin henkilökohtainen asia. Meriturvallisuus sensijaan koskee kaikkia merenkulkijoita. Se on ensimmäinen ja tärkein.

Merenkulkijajärjestöt ovat nyt ilahduttavan selkeästi oivaltaneet vastuunsa meriturvallisuuden suhteen. Suomen Merimies-Unioni on puuttunut alusten tarkastuksia suorittavien virkamiesten toimintaan, tai pikemminkin niihin epäkohtiin, jotka ovat tehneet tarkastustoiminnan mahdottomaksi. Suomen Laivanpäällystöliitto puolestaan on lähettänyt Kauppa- ja teollisuusministeriölle kirjelmän, josta käyvät selville pelastuslauttojen puutteellisuudet ja niiden riittämättömyys.

Vireille pannut asiat ovat elintärkeitä. Niiden on johdettava sellaisiin parannuksiin, joissa pohjoisten vesiemme erityisolosuhteet on riittävästi huomioitu, siitäkin huolimatta, että kysymys on jälleen kustannusten lisäämisestä Suomen merenkululle. Tämä elinkeino on menestynyt kunniakkaasti ns. täydellisen kilpailun olosuhteissa kansainvälisillä rahtimarkkinoilla, joilla on mukana myös huomattavasti pienemmillä palkka- ja sosiaalikustannuksilla toimivia varustamoja. Jos meidän sääolomme vaativat kansainvälisesti ottaen erityisen kalliita turvallisuuslaitteita laivoihin, niin ne on rakennettava. Vaikka valtion varoilla. Onhan laivojemme seilattava myös kunniaksi rikkaan maamme merenkululle ja sen telakkateollisuudelle.

Turvallisuusasiaa ei pitäisi Suomessa tarkastella ahtaasti vain siltä kannalta, hankitaanko laivoihimme muutamia pelastuslauttoja ja mitä ne maksavat. Suomalaiset telakat ovat jo saavuttaneet maailmalla mainetta jäävahvistettujen alusten ja jäänmurtajien rakentajina. Myös eräät varustamojen ideat ovat saaneet osakseen laajaa arvostusta. Erikoistumista on rohkeasti jatkettava. Tarkastelun kohteeksi ansaitsisi tulla kysymys siitä, miltä laivamme yleensäkin näyttävät, esiintyvätkö ne edelläkävijämaan vaiko kehitysmaan edustajina, mikä on niiden maine. Laivojen turvallisuudessa vallitsevista puutteellisuuksista ovat merenkulkumaat aina kiinnostuneita. Uppoavien laivojen kyseenalaisen maineen sijasta merenkulkumme voisi pienin kustannuksin hankkia huomiota osakseen asettumalla kehityksen kärkeen meriturvallisuutta parannettaessa. Varmuus ja turvallisuus vaikeillakin talvisilla merillä soveltuvat suomalaisen laivan myyntivalteiksi. Että suomalaiset pysyisivät pinnalla, olisi valtion ryhdyttävä ponnekkaasti tukemaan telakoittemme tutkimustyötä ja pitkäntähtäimen toimintaedellytyksiä sekä varustamojen kotimaisia hankintoja. Nämä elinkeinot eivät paljoa pyydä, ilmaiseksi eivät mitään.

Peltojen paketoiminen lienee valtiovallan askel hyvään suuntaan. Maailmaa on vuosikausia tirkistelty pellonojista. On aika katsella ylhäältä avarampia näköaloja. Merenkyntäjäin turvallisuus soveltuu lähtökohdaksi koko merenkulkuelinkeinon kustannustason ja kilpailukyvyn tarkastelulle.

Pasi Siili

Toiminnanjohtaja Erkki Koivisto täyttää 70 v.

Heinäkuun 2 päivänä 1969 täyttää 70 vuotta Suomen Radiosähköttäjäliiton perustajajäsen ja nykyinen toiminnanjohtaja Erkki Arvo Koivisto. Hän on syntynyt Kerimäellä ja saanut keskikoulutodistuksen Savonlinnan Realilyseosta 1917. Osallistuttuaan vapaussotaan Karjalan rintamalla hän suoritti asevelvollisuutensa Kipinälennätinlaitoksessa 1919 ja palveli sen jälkeen yhden vuoden kanta-aliupseerina Santahaminan radioasemalla ja radioaseman päällikkönä Terijoella. Hän osallistui syksyllä 1920 alkaneille maamme ensimmäisille kansainvälisille radiosähköttäjäkursseille ja sai II luokan radiosähköttäjän pätevyystodistuksen 7. 5. 1921. I luokan tutkinnon hän suoritti v. 1924.

Toimittuaan ensin radiosähköttäjänä Ilmalan radioasemalla hän siirtyi marraskuussa 1921 laivaradiosähköttäjäksi. Lukuunottamatta 8 kk aikaa Hangon radioasemalla vv 1922—23 hän toimi laivaradiosähköttäjänä seuraavissa laivoissa aina v. 1930 loppupuolelle saakka: Suomen Poika, Arcturus, Argo, Oihonna sekä lyhyemmän ajan Wellamo, Ilmatar Ariel, Aura, Bore I ja Oberon (oli mukana Oberonissa sen upotessa yhteentörmäyksessä Arcturuksen kanssa 19. 12. 1930). Vuosina 1931—54 hän toimi Merentutkimuslaitoksen radioaseman hoitajana.

Vv. 1939—40 sotaan hän osallistui PM:n alaisen radioaseman päällikkönä ja jatkosotaan 17 Div. radio- ja tstoupseerina sekä Merivoimien Esik. kuuluvan radioaseman hoitajana. UK:n hän kävi 1940 ja Hels.VSK:n ins.ups.kurssin 1941. Vänr. 1940, luutn. 1941. Saanut seuraavat kunnia- ja ansiomerkit: VR 4 s.a.; SLR; Vs.mm.r.k.;Ts. mm.; Js.mm.; Kain.mr.; 17 D mr.; Suomen Radiosähköttäjäliitto r.y:n kultaisen ansiomerkin 1952 ja Virkamiesliiton ansiomerkin 1967.

Suomen Radiosähköttäjäliiton varapuheenjohtajana hän oli 1923, hallituksen varajäsenenä 1924—27 ja 1931 ja tilintarkastajana 1932. Liiton hallituksen varsinaisena jäsenenä hän on ollut 5 päivästä joulukuuta 1932 alkaen, hoitaen ensin liiton sihteerin ja taloudenhoitajan tehtäviä sivutoimisina huhtikuuhun 1954 saakka ja sen jälkeen päätoimisina, jolloin liiton sihteerinimitys muutettiin toiminnanjohtajaksi.

Hän on ollut jäsenenä mm. internoitujen merimiesten omaisten avustusasioita käsittelevässä toimikunnassa 1942—44, Merimiesaputoimikunnassa ja vuoden 1946 Merityökomiteassa 1946—48, Valtion tutkimuslaitosten viran- ja toimenhaltijain yhdistyksen hallituksessa 1949—52, Merimiesten muistopatsasvaltuuskunnassa 1955—68, Alustarkastustoimikunnassa 1961—63 ja 1967—69 ja Radiosähköttäjien koulutustoimikunnassa 1963—65. Nykyään hän on jäsenenä mm. Kauppalaivaston huoltoneuvoston hallituksessa 1960—, Kauppalaivaston työturvallisuuslautakunnassa 1961—, Laivatyöturvallisuuslautakunnassa 1967—, Merialan työnvälitystoimikunnassa 1961—, Merimiestuontitoimikunnassa 1962—, Merimieseläkekassan hallituksessa 1956—, Merimiesasiain neuvottelukunnassa 1959—, Merimiesasiain toimikunnassa 1964—, Merenkulkijain kurinvalvontalautakunnassa 1965—, Merimiesradiolähetysten ohjelmatoimikunnassa, Merimiesten tapaturmaneuvottelukunnassa 1968—, Oy Sea-Import Ab:n johtokunnassa 1959—, Suomen Merenkulkijain säätiön hallituksessa 1955— ja Asunto Oy Sepänkatu 13 Ab:n hallituksessa puheenjohtajana 1969—. Hän on osallistunut kotipaikkakunnallaan Laajalahti r.y:n toimintaan ja vasta perustetun Laajalahden reserviupseerien yhdistyksen toimintaan.

Lisäksi hän on osallistunut lukuisiin konferensseihin sekä kotimaassa että ulkomailla, mm. pohjoismaiden merenkulkijajärjestöjen konferenssiin Göteborgissa 1945, IFR:n (International Federation of Radio Officers) konferenssiin Kööpenhaminassa 1948, pohjoismaiden merimieslakikomiteain konferenssiin Rättvikissä 1948, Tukholmassa 1966 ja Sandefjordissa 1967. ITF:n (International Transport Workers Federation) konferenssiin Kööpenhaminassa 1965 ja Wiesbadenissa 1968, ITF:n merenkulkuosaston konferenssiin Kööpenhaminassa 1963, ITF:n järjestämään kansainväliseen radiosähköttäjäkonferenssiin Lontoossa 1964 sekä vuodesta 1948 alkaen vuosittain pidettyihin pohjoismaisiin radiosähköttäjäkonferensseihin.

Hän on toimittanut Suomen Radiosähköttäjäliiton jäsenmatrikkelit 1920—45 ja 1946—50 sekä liiton 40-vuotishistoriikin jäsenmatrikkeleineen 1960. Hän on huolehtinut myös Radiosähköttäjälehden tärkeimmästä sisällöstä kirjoittamalla liiton toimintakertomukset, SR:n toimintaa ja tiedotuksia -palstat sekä runsaasti muuta aineistoa.

Tärkeän merkkipäivän johdosta esittää lehtemme jo näin hyvissä ajoin sydämelliset onnittelut toiminnanjohtaja Koivistolle.

Kaksi kitaraa

Nykyaika asettaa liikennevastaanottimelle yhä kasvavia vaatimuksia. Vaatimusten täyttäminen lisää rakenteen monimutkaisuutta. On pakko erikoisrakenteilla pyrkiä parempiin tuloksiin. Kirjoituksessa esiteltävät vastaanottimet ovat lajinsa pitkälle kehitettyjä yksilöitä, joiden seurassa ei nappulatekniikan taitavalta helposti hymy hyydy. Vastaanotinten hinta sensijaan ei hymyilytä, joskin on sanottava, että moneen turhempaankin laitteeseen rahoja tuhlataan. Joka tapauksessa ne ovat teknillisesti erittäin mielenkiintoisia, ja esittelystäkään ei selvitä tyyliin "14 putkea, tuplasuperi, kidefiltteri jne".

1. NTT type RS-2202.

Tämä on täysin transistoroitu vastaanotin, joka on tarkoitettu lähinnä rannikkoasemakäyttöön. Vastaanottimen vakavuuteen on kiinnitetty erityistä huomiota, samoin valintatarkkuuteen, sillä kapein kanavaväli on 0,5 kHz 4 MHz:n alueella. Stabiilisuus on saavutettu käyttämällä kideoskillaattoria ensimmäisellä sekoittajalla ja säädettävää välitaajuutta a la Collins. Kide sallii kalibroinnin keskellä kutakin kutsualuetta. Asteikot on jaettu 1 kHz:n näyttämiin, jonka lisäksi nähdään 100 kHz:n ja 1 MHz:n pisteet. Näin voidaan lukea taajuudet asteikoilta suoraan.

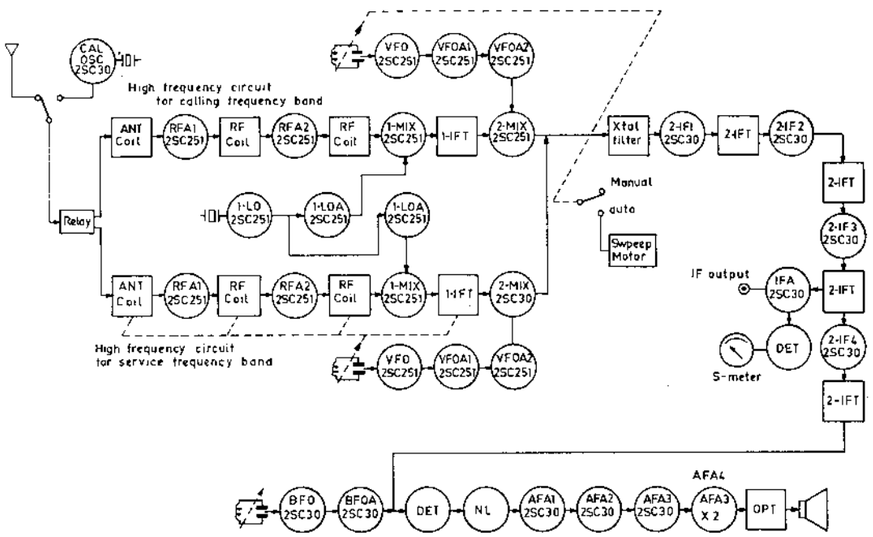
Rannikkoasematyöskentelyssä on tarpeen vastaanotin, joka automaattisesti säätyy yli kutsualueen. Automaattista moottorivetojärjestelmää on tässäkin käytetty hyväksi, mutta se voidaan kytkeä pois ja siirtyä käsisäätöön. Tehdas oli kokeillut asteittain (kanavittain) siirtyvää systeemiä, mutta laivojen taajuuksien oli todettu olevan liian epätarkkoja. Sen vuoksi päädyttiin jatkuvaan säätöön. Mekanismeihin sekä moottorin kestävyyteen on kiinnitetty myös huomiota. Moottorin käyttöjännite on 100 V AC (ei kipinöintihäiriöitä) ja vastaanottimelle 21 V DC 0,5 A. Tehonkulutus ja siitä johtuva lämpeneminen on vähäistä. Tämä parantaa paitsi vastaanottimen vakavuutta myös komponenttien kestävyyttä. Kutsualueen hakunopeus voidaan säätää 10—60 sekuntiin.

RS-2202:n lohkokaavio (kuva 1) osoittaa, että oikeastaan on rakennettu 2 vastaanotinta samojen kuorien sisään. Kutsualueelta työskentelyalueelle siirtyminen ja automaattihaku on nopeasti valittavissa 3-asentoisen kytkimen avulla. Kun vielä mainitaan, että tätä 33 transistorista kaksoissuperia rakennetaan eri alueille tyyppeinä A:sta F:ään, lienee alueenvaihtaja tarpeeton! (Taulukko 1).

Yhteenvetona vastaanottimen sähköisistä arvoista mainittakoon vielä:

Vastaanotettavat lähetelajit: A1 ja A2
Herkkyys: 4 μV 100 mW:n ulostulolla ja 20 dB S/N.
II välitaajuus: 350 kHz.
Välitaajuuskaista 6 dB:n pisteissä: leveä 3 kHz, keski 1 kHz ja kapea 0,5 kHz.
Suotimen vaimennus: Vähintään 25 dB/kHz läpäisykaistan ulkopuolella.

Kuva 1. RS-2202:n lohkokaavio:

Taulukko 1. Taajuusalueet ja peilitaajuuksien vaimennus:

RS-2202	Työskentelyalueet kHz	Kutsualueet kHz	Peilitaajuus-vaimennus väh.
A tyyppi	4130— 4241	4176— 4188	70 dB
B „	6196— 6361	6264— 6282	„
C „	8260— 8481	8353— 8375	„
D „	12394—12720	12529—12563	60 dB
E „	16522—16960	16706—16750	„
F „	22060—22410	22217—22273	50 dB

AVS puuttunee kokonaan. Eräitä tärkeitä tietoja puuttuu, kuten I välitaajuus, ristimodulaatioherkkyys, vakavuus, PT-teho jne, mutta oheiset tiedot selvittänevät idean, joka tehokkuudessaan on hieno.

2. HYDRUS

The Marconi Company Ltd:n HYDRUS lienee tällä hetkellä eräs parhaista ja monipuolisimmista HF-vastaanottimista, jotka ovat käytettävissä siviililiikenteen puolella. Käyttö on tietysti eri asia kuin tiedot paperilla, mutta jos tietoon sen käytön ja asentamisen helppoudesta on uskomista, tämäkin puoli on pitkälle kehitetty.

Hydrus on suunniteltu lähinnä kiinteän liikenteen käyttöön, mutta se on löytänyt tiensä myös siirtyvän liikenteen palvelukseen. Kaikki tavallisimmat lähetelajit ovat vastsaanotettavissa alueella 1,5—30 MHz. Vastaanottimessa käytetyillä kanavatransistoreilla (fet) on korkea sisäänmeno- ja ulostuloimpedanssi, josta johtuu, että viritettyjen piirien vaimennus on huomattavasti pienempi kuin käytettäessä bipolaarisia transistoreja. Näiden puolijohteiden muut edut ovat laajempi dynaaminen toiminta-alue ja erittäin hyvä lineaarisuus, jonka seurauksena keskeismodulaatiotaso on pieni. Automaattinen taajuudenkorjaus ATS, AFC toimii rajoissa ± 250 Hz. AVS pitää signaalin voimakkuuden ulostulossa 6 dB:n rajoissa, kun sisääntulo signaali vaihtelee 90 dB. Valittavissa on kolme aikavakiota. PT-puolella voidaan valita joko ylempi tai alempi sivunauha.

Vastaanotin jakautuu kolmeen yksikköön, varsinaiseen vastaanotinyksikköön ST, VT ja PT-asteineen, synteesiohjaimeen ja puhe/sähkötysyksikköön, joista kukin on 19 tuumaa leveä ja 5 1/4 tuumaa korkea. Ne voidaan asentaa yhteen omaksi kokonaisuudekseen tai erikseen telineeseen.

Vastaanotinyksikkö. ST-sisääntulossa voidaan käyttää vaimenninta, jonka alue on 0—30 dB. Etupiirit ovat erittäin selektiiviset jotta muiden kuin vastaanotettavan taajuuden vaimennus olisi mahdollisimman suuri. Sekoitusasteita on kolme ja kaikissa asteissa on käytetty ainoastaan kanavatransistoreja. Eri kaistaleveydet saadaan kidesuodinten avulla.

Välitaajuutta seuraa kolme fet-vahvistinta ylempää ja alempaa sivunauhaa sekä kantoaaltoa varten. Jokainen kanava voi toimia AVS:n tason säätäjänä. Kidesuotimia on käytetty välitaajuuskaistan säätöön. Ne ovat usean kiteen ns. lattice-suotimia ja niitä on saatavissa esim. 3 ja 6 kHz:n nauhaleveyksille. Ilmaisijasta voidaan ottaa ulostulo suoraan (n. 500 mV). Ilmaisijaa seuraa normaalisti pt-vahvistinaste, jossa on lisäksi rajoittaja. Vuorovaihepääteasteen ulostuloksi ilmoitetaan 10 mW 600 ohmin kuorman särön ollessa pienemmän kuin 2 %. Kuulokkeille on lisäksi pieniohminen ulostulo.

Signaalin tarkkailua varten on kytkin joko ylemmän tai alemman sivunauhan ilmaisijan ulostuloa varten.

ISB ja SSB lähetteitä vastaanotettaessa pilottikantoaallon avulla, III välitaajuus (100 kHz) syötetään kidesuotimeen, jonka kaistaleveys on 100 Hz (6 dB). Suotimesta saatu kantoaalto johdetaan vahvistimeen, jossa on kaksi ulostuloa. Näitä kanavia käytetään hyväksi AVS:ssä ja ATS:ssä.

Vastaanottimen sydämeksi voitaisiin nimittää systeemiä, jolla taajuudet valitaan. Tämän "sydämen" muodostaa lämpötilastabiloitu kideoskillaattori, josta on kaksi ulostuloa — toinen taajuuden jakajia ja toinen 1 MHz:n kerrannaisia varten. Taajuuden jakajien jakosuhde on 10:1 ja niistä saadaan 100 kHz:n sekä 10 kHz:n kerrannaisten ulostulot.

1 MHz:n taajuusyksikkö muodostuu oskillaattorista ja kahdesta rengasmodulaattorista. Oskillaattorin alue on 41,5—60,5 MHz 1 MHz:n portain ja ne valikoidaan 29 asentoisella kytkimellä etulevyssä. Yksiköstä on mm. ulostulo toiselle vastaanottimelle, jota mahdollisesti käytetään diversityjärjestelmässä. Sopiva 1 MHz:n harmooninen alueelle 4—32 MHz saadaan kideoskillaattorista ja injektio johdetaan rengasmodulaattorille, josta saadaan 37,5 MHz:n ulostulo. Vahvistuksen ja suodatuksen jälkeen ylimääräisten modulaatiotulosten vaimennus on parempi kuin 70 dB. Tämä 37,5 MHz:n taajuus johdetaan toiseen rengasmodulaattoriin, johon syötetään myös 2—3 MHz:n väliset taajuudet 0,1 MHz:n taajuusyksiköstä. Ulostulona saadaan alue 34,5—35,5 MHz, joka johdetaan toiselle sekoittajalle.

O,1 MHz:n taajuusyksikön oskillaattorista saadaan ulostulot 0,1 MHz:n välein alueella 6,05—6,95 MHz, ja tämän säätökytkin on etulevyssä. 0,1 MHz:n harmooniset alueella 2,3—3,2 MHz on lukittu 0,1 MHz:n taajuusjakajan ulostuloon. Jatkuvasääteistä 200—300 kHz:n oskillaattoria käytetään sen lisäksi hyväksi 2—3 MHz:n välisten taajuuksien kehittämiseksi. Käytännössä vastaanottotaajuudet voidaan valita 100 Hz:n tarkkuudella.

Vastaanotinosa toimii suoraan 24 V:n DC virtalähteestä. Sen lisäksi voidaan käyttää 45—65 Hz:n 1-vaihe virtalähdettä. Tasasuuntaus on normaali muuntaja/siltakytkentä ja DC-ulostulo on stabiloitu.

Puhe/sähkötysyksiköt (sähkötykseen sisältyy muutakin kuin morse, kun sanaa lennätin ei haluttu käyttää), ovat erittäin monipuoliset. Niitä valmistetaan kolmea mallia: sähkötys, puhe ja sähkötys/puhe. Niiden yleisistä ominaisuuksista tulkoon lyhyesti mainittua seuraavat. Sähkötystyöskentelyssä voidaan käyttää joko 1 kHz:n tai 500 Hz:n kidesuotimia. FSK-työskentelyssä voidaan käyttää ilman erikoisjärjestelyjä diverssijärjestelmää. ATS (AFC) kehitetään säätämään kolmannen sekoittajan kideoskillaattoria ±250 Hz:n rajoissa. Korjausvirhe on max. 10 % vastaanotettavan taajuuden siirtymästä. Kolmas rajoittaja ja diskriminaattori toimivat myös diversity-systeemissä. Rajoittaja "kytkeytyy" voimakkaammalle signaalille ja diskriminaattorin ulostulo on säädettävissä "siftin" mukaisesti. Tasot voidaan säätää etukäteen ja tarkkailla 200, 400, 500 ja 850 Hz:n "siftillä". AFC-linjan toimintaa voidaan myös tarkkailla.

Puhetyöskentelyssä AFC-järjestelmä toimii ±250 Hz:n rajoissa, jolloin virhe on enintään 3 Hz taajuudenkorjauksessa.

Turvallisuusmies

Eräät matkustajalaivaliikennettä harjoittavat varustamot pyrkivät saamaan laivoillensa erivapauden radiosähkötyslaitteiden pitovelvollisuudesta. Erivapautta on anottu jopa laivoille, jotka kuljettavat yli tuhat matkustajaa.

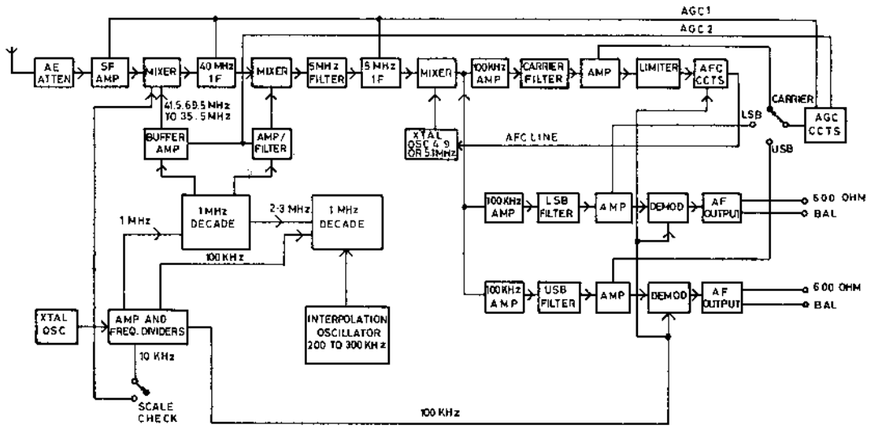
Merenkulun turvallisuus on saanut varsin ansaittua huomiota osakseen julkisuudessa viime aikoina. Radiosähköttäjien osuus turvallisuuspalvelussa ei ole ehkä riittävästi tullut esille. Liitollemme radiosähköttäjän ja radiosähkötyslähettimien edut puhelinasemiin verrattuna ovat niin itsestään selviä asioita, ettei niitä ole katsotttu tarvittavan tuoda mukaan julkiseen keskusteluun. Voisimme kuitenkin tänään tietää ehkä enemmän menneen talven merionnettomuuksien syistä, jos tuhoutuneissa laivoissa olisi ollut henkilö, jonka tehtäviin hätätilanteessa kuuluu avunpyyntö ja vain se. Tuo kaikkien tuntema SOS, sähkötyksellä, taajuudella 500 kHz, on edelleen ainoa varma keino saada apua merihädässä.

Ihmishengen turvallisuudesta merellä tehdyn kansainvälisen sopimuksen IV luvun säännöt, jotka koskevat matkustajalaivojen radiosähkötyslaitteiden pitovelvollisuutta, määräävät nimenomaan, että matkustaja-aluksissa, suuruudesta riippumatta, tulee olla radiosähkötysasema. Saman luvun 5. sääntö vielä painottaa: "Sopimushallitukset pitävät erittäin suotavana, ettei tämän luvun 3 ja 4 säännön soveltamisesta tehdä poikkeuksia".

Posti- ja lennätinhallituksen radio-osasto on kuitenkin puoltanut jokaista varustamojen erivapausanomusta. Jo erivapauden anominen ilmentää varustamon hämmästyttävää nuukuutta ja välinpitämättömyyttä matkustajien turvallisuuden suhteen, sen puoltaminen ei ole lainkaan ymmärrettävissä. Matkustajalaivoissa on päällikkö ja ehkä kaksikin perämiestä, jotka radiopuhelimenhoitajan pätevyyskirjan mukaan osaavat lähettää hätäkutsun radiopuhelimella oikealla taajuudella, mutta juuri näitä henkilöitä tarvitaan muihin tehtäviin hätätilanteessa, varsinkin matkustajalaivoissa. Ei kukaan heistä voi sulkeutua radiohyttiin hoitamaan radioliikennettä.

Erivapausasioista vastaava ja niistä päättävä viranomaisen, Merenkulkuhallitus, ei ole erivapauksia myöntänyt. Se on suoraselkäistä asiainhoitoa. Se on myös sekä varustamon että matkustajien edun mukaista.

Kuva 2 esittää Hydrauksen lohkokaavion.

Näin "herkullisesta" rx:stä mainittakoon vielä muutamia pikkutietoja:
Interpolointioskillaattori: 10 Hz/astetta C.
Kolmas oskillaattori (afc-ohjattu): 2 Hz/astetta C.
Ristimodulaatio määrättynä CCIR:n suositusten mukaisesti:

Kun häiritsevä kantoaalto on 10 kHz:n etäisyydellä vastaanotettavasta kantoaallosta ja moduloitu sinimuotoisella 400 Hz:n taajuudella 30 % syvyydellä sekä vastaanotettavan sivunauhan taso on + 60 dB suhteessa 1 μV:n jännitteeseen 75 ohmin sisääntulossa, häiritsevän kantoaallon taso, joka on tarpeen aiheuttamaan 20 dB:n ristimodulaatiotason suhteessa vastaanotettavaan signaaliin on vähintään + 35 dB suhteessa vastaanotettavan sivunauhan tasoon. Noin 2000 punnan hintaa ei voi pitää koko komeudessa korkeana.

Edellä kerrottu antaa vieteen siitä "sekavuudesta", joka vallitsee huippurx:n sisuksissa. Sana- ja lausehirviöt, jotka luonnehtivat eri osasten monimutkaista toimintaa, eivät anna erikoistumattomalle lukijalle kovinkaan paljon. Tämän kirjoituksen tarkoituksena ei ollut kuitenkaan antaa yksityiskohtaisia tietoja alan spesialisteille — siihen tämän lehden vuosikerta voisi olla liian suppea — vaan aavistusta teknisestä kehityksestä, joka on antanut liikennemiehelle uudet aseet kamppailussa spektrin herruudesta. Kyllä uudet kitarat soivat paremmin!

Vastaisuudessa olisi tarkoitus lähinnä uusien teknillisten määräysten puitteissa antaa tiedot muutamasta laiva-asemakäyttöön soveltuvasta vastaanottimesta ja mahdollisuuksien mukaan myös käytössä testata niitä. Samalla lienee lähettimien esittely varmaankin paikallaan.

tk

Peukalotuntuma

Viereisellä sivulla olevan autoalarmien luotettavuutta koskevan tilaston johdosta juolahti toimitukselle mieleen pari tätä sivuavaa kokemusta.

Eräässä laivassa tuntui autoalarmin selektorireleistö kovin oikukkaalta. Se toimi avainnuslaitteella testattaessa melkein aina moitteettomasti, mutta sekuntikellon avulla käsin ohjattaessa ei hälytystä syntynyt kuin muutamana päivänä releiden säädön jälkeen. Avainnuslaite ja autoalarmi olivat saman valmistajan tuotteita ja niiden ajoituspiireissä oli käytetty samoja komponentteja. Syy oikutteluun lienee ollut siinä, että molempien aikavakiot muuttuivat samaan suuntaan sääolojen vaihdellessa Etelä-Amerikan linjalla. Tilastossa oleva tieto, että suuri joukko radiosähköttäjiä ei ollut tietoinen autoalarmin vioista, selittyy ehkä siitä, että nämä veljemme eivät ole testanneet laitteitaan peukalolla painaen. Avainnuslaitteella testaaminen, niin tärkeää kuin se oman turvallisuuden kannalta ehkä onkin, on varsin epävarmaa puuhaa. Rajatapaukset ja aikojen toleranssit eivät selviä riittävän varmasti vain releiden naksahduksia kuuntelemalla.

Kerran radioaseman katsastuksen yhteydessä eivät avainnuslaite ja autoalarmi suostuneet heti yhteistyöhön. Katsastusmies ei siitä mitenkään hätääntynyt, sanoi vain, että kyllä ne toimivat kunhan ensin lämpenevät jonkun 15 minuuttia. Kokeiltiin siinä sitten muitakin laitteita ja täyteltiin tarkastuspöytäkirjaa reilu varttitunti. Mutta hälytystä ei tullut. Säätelin laitteiden kondensaattoriaikareleet kohdalleen ja ilo oli yhteinen, kun vihdoin kello kilahti.

Tuli siinä välillä mieleen, että mitähän virkaa mahtaa hoitaa sellainenkin, nimittäin sellainenkin avaintaja tai autoalarmi, joka tarvitsee 15 minuuttia miettimisaikaa. Johan siinä ajassa ehtivät mennä "halot ja laivat".

SUOMEN TANKKILAIVA OY

Hopeasalmentie 48
HELSINKI 57

M/T	WIPUNEN	20.810 dwt
M/T	WIRMA	20.132 „
M/T	WIIKINKI	15.277 „
M/T	PRESTO	21.240 „
M/T	PRONTO	21.195 „
M/T	PENSA	17.270 „
M/S	WIIRI	13.514 „
M/S	WILKE	13.514 „
M/S	WIHURI	14.073 „
M/S	WISA	13.893 „
M/S	WIIMA	14.605 „
M/S	VAASA LEADER	13.005 „
M/S	WIRTA	n. 14.400 „
M/T	UUDISRAKENNUS	n. 25.000 „

Autoalarmit ja niiden luotettavuus

Hollannin viranomaiset ovat suorittaneet autoalarmeja koskevan tutkimuksen eri kansallisuutta olevissa laivoissa ajalla 1. 7. 1967—30. 6. 1968. Tänä aikana tutkittiin erimallisia autoalarmeja yhteensä 604 kappaletta 18 eri kansallisuutta edustavissa laivoissa.

Selonteko sisältää vikojen tilaston ja erittelyn. 23 erilaista vikaa mainitaan ja ne jakautuvat 5 pääryhmään:

1. Viat vastaanottimessa
2. Viat hälytyskelloissa
3. Viat valitsijareleistössä
4. Viat automaattisessa avainnuslaitteessa
5. Muut viat

Kaikkiaan tarkastettiin 604 laitetta, joita oli 30 eri mallia. Virheettömiä laitteita oli 329 eli 54,5 %. Viallisia laitteita löytyi 275 eli 45,5 %, niistä 166 laitetta eli 27,5 % sisälsi vakavanlaatuisia vikoja. Yhteensä oli erilaisia vikoja 375, sillä 77 laitteessa oli 2 vikaa, 7 laitteessa oli 3 vikaa ja 3 laitteessa 4 vikaa. Vakavanlaatuisia vikoja oli kaikkiaan 197.

177:ssä niistä kaikkiaan 275 tapauksesta, missä laite oli viallinen, laivan radiosähköttäjä ei ollut tietoinen vioista.

Selonteko sisältää lisäksi täydellisen erittelyn eri vioista eri mallisissa hälyttimissä.

Vuosiyhteenveto Porin lyhytaaltolähetysten kuuluvuudesta 1968

Julkaisemme seuraavalla aukeamalla vuositilaston Porin aseman kuuluvuudesta 1968.

Oy Yleisradio Ab on ilmaissut kiitollisuutensa suomalaisten laivojen radiosähköttäjiltä saamiensa arvokkaiden kuuluvuustietojen johdosta. Tällä vapaaehtoisella, kaikkia merenkulkijoita palvelevalla toiminnalla on saavutettu muutakin kuin kiitosta. Jo tähän saakka lähetettyjen raporttien perusteella on Yleisradiossa ryhdytty kokeilemaan eräitä uusia lähetysaikoja ja taajuuksia. Raportointia kannattaa jatkaa, sillä uusiin parannuksiin johtavia päätöksiä ei voida tehdä ilman tietoja. Kuten kuuluvuusraporteista on ilmennyt ei kaikilta merialueilta vielä ole saatu riittävästi kuuluvuustietoja. Yleisradio on mm. 22. 2. -69 lähettämässään kirjeessä esittänyt toivomuksen, että vanhat "asiamiehet" ja heidän lisäkseen muutamat uudet vaivautuisivat lähettämään raportteja säännöllisesti. Otaksumme, että kuuluvuustietoja toivotaan saatavan tasaisesti myös kesälomakautena, joten lomittajia on ehkä syytä vähän opastaa.

Oy Yleisradio Ab
Mittausasema

PORIN LYHYTAALTOLÄHETYSTEN KUUNTELUMAHDOLLISUUDET

Talvikuukaudet 1968
1. 1—31. 3. 68
1. 10—31. 12 68

Alue	Taajuus	Lähetysaika GMT = SA — 2 h					
49 m	6120 kHz	0400—1000	1000—1200	1200—1600	1600—2000	2000—2200	
31 m	9550 kHz	0600—0630	1000—1110	1215—1515	1600—1830	2000—2030 ×	
25 m	11805 kHz	0600—0630	1000—1110	1215—1515	1600—1830		
19 m	15185 kHz		1000—1110	1215—1515	1600—1830	2000—2030 ×	2300—2400

Vastaanottopaikka	Kuunneltavissa olleet aaltoalueet					
Skandinavian keskiosa	49 × ×	49(31)	49(31)	(49)	—	
Itämeri +	49, 31	31, 49	31	31	(31)	
Pohjois-Saksa	31	31	31	(31)	(31)	
Pohjanmeri +	31(49)	31, 19	31, 19	31, 19	(31)	
Euroopan länsiosa	(31)	31, 19	31	31, 19	(31)	
Biskajan lahti +		31	31	31		
Euroopan keskiosa	31	31, 19	31	31, 19	(31)	
Välimeren länsiosa +	(31)	31, 19	31	31, 19		
Välimeren itäosa						
Mustameri						
Pohjois-Atlantin itäosa +		31, 19	31	31, 19		
Pohj.-Atlantin länsios. +		(31)	(19)	(31, 19)		
Karibian meri +			(19)	19(31)	(19)	
Keski-Atlantti +	(31)	31	31	31, 19		
Etelä-Atlantti						
Pohj.-Amerikan itärann.			(19)			(19)
Pohj.-Amerikan länsirann.						

LISÄTIETOJA

Porin 19 m:n 15185 kHz:n lähetin on ollut pois päältä 15—25. 10, 31. 10 ja 11. 11—21. 12 sekä toiminut huomattavasti alennetulla teholla 1. 2—22. 3.

19 m:n aaltoalueen kuuluvuutta on arvosteltu ajalta, jolloin lähetin on toiminut täydellä teholla.

\+ Tietoja vain ajalta 1. 10—31. 12.
× Lähetykset alkoivat kesäkuussa.
× × 0700—1000 Ruotsin PTT.

Oy Yleisradio Ab
Mittausasema

PORIN LYHYTAALTOLÄHETYSTEN KUUNTELUMAHDOLLISUUDET

Kesäkuukaudet 1968
1. 4—31. 9. 1968

Alue	Taajuus	Lähetysaika GMT = SA — 2 h					
49 m	6120 kHz	0400—1000	1000—1200	1200—1600	1600—2000	2000—2200	
31 m	9550 kHz	0600—0630	1000—1110	1215—1515	1600—1830	2000—2030 × × ×	
25 m	11805 kHz	0600—0630	1000—1110	1215—1515	1600—1830		
19 m	15185 kHz		1000—1110	1215—1515	1600—1830	2000—2030 × × ×	2300—2400

Vastaanottopaikka	Kuunneltavissa olleet aaltoalueet					
Skandinavian keskiosa	49 ×	49(31)	49(31)	49	(49)	
Itämeri	49, 31	49, 31	49, 31	31(49)	(49)	
Pohjois-Saksa × ×	31(49)	31	31	31	(31)	
Pohjanmeri	31(49)	31, 19	31, 19	31, 19	(31, 19)	
Euroopan länsiosa	31	19, 31	31	19(31)	(31, 19)	
Biskajan lahti		19, 31	31	19, 31	(31, 19)	
Euroopan keskiosa	31	31, 19	31	19(31)	(31, 19)	
Välimeren länsiosa		19(31)●●	31, 19●●	19●●●	(31, 19)●	
Välimeren itäosa		(19, 31)●	31(19)●	(19, 31)●●	19●●	
Mustameri		(19)●		(19)●		
Norjan rannikko	49(31)●	49(31)●	25(49)●	49, 31●	19(31)●	
Pohjois-Atlantin itäosa		31, 19●●●	31●●	31(19)●●●	(31)●●	
Pohjois-Atlantin länsiosa		(19)●●	19●●●	19●●●		
Karibian meri		(19)●●	(19)●●	(19)●●		(19)●
Keski-Atlantti		(19)●●	(19)●●	(19, 31)●●	(19, 31)●●	(19)●
Etelä-Atlantti		(19)●	(19)●●	(19)●●	(19, 31)●	
Pohj.-Amerikan itärann.			(19) × × × ×			(19)
Pohj.-Amerikan länsirann.				(19)●●		

Aaltoalueista on mainittu paremmuusjärjestyksessä keskimäärin tyydyttävästi tai paremmin kuuluneet (huonoa kuuluvuutta on saanut olla korkeintaan neljäsosa ajasta) ja suluissa vain poikkeuksellisesti kuunneltavissa olleet. Kuulumattomiin jääneet lähetysajat on merkitty viivalla, ja luotettavien tietojen puuttuessa on kohta jätetty tyhjäksi.

LISÄTIETOJA

● Tiedot yhdeltä kuukaudelta.
●● Tiedot kahdelta kuukaudelta.
●●● Tiedot kolmelta kuukaudelta.
× 0700—1000 Ruotsin PTT.
× × Raportteja vain aaltoalueilta 49 ja 31 m.
× × × Lähetykset 31 ja 19 m:llä 2000—2030 GMT kesäkuusta lähtien
× × × × Parhaiten kuultavissa 1400—1515 GMT, Kanadan BC.

Martti Henrik MARJAMÄKI
kuollut

Maaliskuun 29 päivänä 1969 kuoli Turussa radiosähköttäjä Martti Henrik Marjamäki. Hän oli syntynyt 27. 10. 1924 Karinaisissa. Käytyään keskikoulun Turun suomalaisessa lyseossa hän suoritti II luokan kansainvälisen radiosähköttäjän tutkinnon 27. 4. 1946, jolloin liittyi jäseneksi Suomen Radiosähköttäjäliittoon. Jatkosodassa hän oli 1943—45 radiosähköttäjän tehtävissä. Alikers. 1945. Saanut: Vm 2. Vuosina 1946—47 hän toimi radiosähköttäjänä Jyväskylän ja 1948—49 Turun ilmailuradioasemalla. Laivaradiosähköttäjänä hän toimi vuodesta 1947 alkaen seuraavissa laivoissa: Asturias, Otto H, Ledsund, Marianne, Hermes, Helena, Aino Nurminen, Wille, Nunnalahti, Finnmaster, Jurmo, Finnkraft, Finnmaid, Hansa Express, Finnalpino, Finnfighter, Finnhawk ja viimeksi Outokumpu lokakuuhun 1968 saakka, jolloin hän joutui sairauden takia lopettamaan palveluksensa laivassa.

Lähinnä jäi häntä suremaan puoliso Seija Kaarina Marjamäki o.s. Virtanen.

SR:n TOIMINTAA JA TIEDOTUKSIA
1. 2. 1969—31. 3. 1969

Liiton hallituksen kokouksia on pidettu helmikuun 10 ja maaliskuun 24 päivänä. Vuosikokous pidettiin helmikuun 22 päivänä 1969.

Radiosähköttäjä Urho Vuorio, joka erotettiin liitosta sääntöjen 9 §:n (jäsenmaksut) nojalla 1. 1. 1969, hyväksyttiin uudelleen Suomen Radiosähköttäjäliitto r.y:n jäseneksi 1. 2. 1969 entisellä jäsennumerolla 423.

Radiosähköttäjä Harri Juhani Pennanen, joka erotettiin liitosta 1. 1. 1969 sääntöjen 9 §:n (jäsenmaksut) nojalla, hyväksyttiin uudelleen Suomen Radiosähköttäjäliitto r.y:n jäseneksi 7. 3. 1969 entisellä jäsennumerolla 1246.

Radiosähköttäjä Urpo Anselm Louhimo, joka erosi liitosta 31. 12. 1956, hyväksyttiin uudelleen Suomen Radiosähköttäjäliitto r.y:n jäseneksi 11. 3. 1969 entisellä jäsennumerolla 277.

Radiosähköttäjä Jerker Torbjörn Ekman, joka erotettiin liitosta 1. 1. 1969 sääntöjen 9 §:n (jäsenmaksut) nojalla, hyväksyttiin uudelleen Suomen Radiosähköttäjäliitto r.y:n jäseneksi 29. 3. 1969 entisellä jäsennumerolla 931.

Merenkulkijain kurinvalvontalautakunta on 28. 3. 1969 pitämässään kokouksessa antanut radiosähköttäjä Raimo Kalevi Leinoselle ottokatselmuskiellon joka on voimassa 31. 3. 1970 saakka. Syynä ottokatselmuskieltoon oli m/s Finnkraftilla 7. 2. 1969 pidetyn kuulustelupöytäkirjan mukaan tapahtunut radiopäivystyksen laiminlyönti alkoholin käytön takia, ja josta syystä hänet erotettiin palveluksesta merimieslain 33 §:n mukaan. Mainitusta syystä on Posti- ja lennätinhallitus ilmoittanut liitolle peruuttaneensa 31. 3. 1969 alkaen radiosähköttäjä Raimo Kalevi Leinoselle 11. 6. 1965 antamansa I luokan kansainvälisen radiosähköttäjän pätevyystödistuksen 31. 3. 1970 saakka.

Merenkulkijain kurinvalvontalautakunta antoi 28. 3. 1969 pitämässään kokouksessa radiosähköttäjä Aarne Taavetti Saloselle ottokatselmuskiellon, joka on voimassa 31. 3. 1970 saakka. Syynä ottokatselmuskieltoon oli m/t Monsun'issa 12. 3. 1969 pidetyn kuulustelupöytäkirjan mukaan tapahtunut radiopäivystyksen laiminlyönti alkoholin käytön takia, josta syystä hänet erotettiin palveluksesta merimieslain 33 §:n mukaan. Mainitusta syystä on Posti- ja lennätinhallitus ilmoittanut liitolle peruuttaneensa 31. 3. 1969 alkaen radiosähköttäjä Aarne Taavetti Saloselle 2. 5. 1938 antamansa I luokan kansainvälisen radiosähköttäjän pätevyystodistuksen 31. 3. 1970 saakka.

Kauppa- ja teollisuusministeriö on nimittänyt 1. 3. 1969 alkavaksi nelivuotiskaudeksi Merenkulkijain kurinvalvontalautakuntaan radiosähköttäjien edustajaksi toiminnanjohtaja Erkki Koiviston jäseneksi ja radiosähköttäjä Aarto Helinin varajäseneksi.

Helmikuun 11 päivänä 1969 neuvotteli liitto Posti- ja lennätinhallituksen vuoden 1970 tulo- ja menoarvioon otettavista muutosehdotuksista. Neuvotteluissa hyväksyi Posti- ja lennätinhallitus omasta puolestaan mm. ehdotuksen ylimääräisten 3 viestijohtajan, 1 radiosähköttäjän 1 pl ja 8 radiosähköttäjän 2 pl virkojen vakinaistamisesta, 1 tilapäisen liikennetarkastajan A 20 pl toimen muuttamisesta ylimääräiseksi Keimolan radioasemalla ja ehdotuksen Radio-osastoon perustettavasta uudesta tilapäisestä liikennetarkastajan A 24 pl toimesta sekä lisäksi 6 tilapäisen radiosähköttäjän 1 pl toimien perustamisesta.

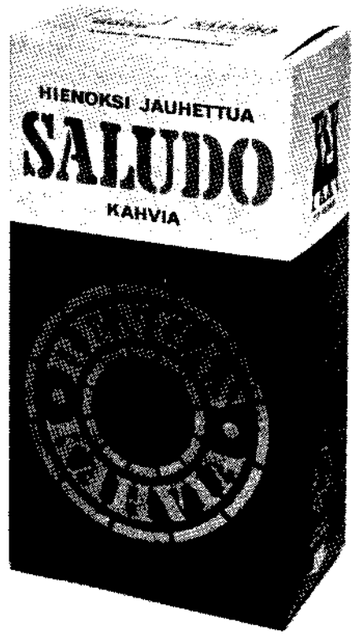
Saludo kahvi maistuu

Puhdasta ja täyteläistä Costarica-Colombia sekoitus – vaaleaksi paahdettuna.

Ilmatiivis metallikääre pitää kaikki Saludo-kahvin hienoimmatkin aromit tallella.

1/2 kg säästöpakkaus 6,32

E MYYMÄLÄT

Helmikuun 28 päivänä 1969 antoi liitto lausunnon Merimiesverokonttorin 18. 2. 1969 Valtiovarainministeriölle esittämästä merimiesverolain muutosehdotuksesta. Esityksessään merimiesverokonttori ehdottaa, että merimiehen vuoden 1969 aikana suorittamat jäsenmaksut saataisiin vähentää joulukuun palkanmaksun yhteydessä tai, mikäli merimies eroaa palveluksesta aikaisemmin, ulosmaksun yhteydessä. Merkintä suoritetuista jäsenmaksuista olisi tehtävä merimiehen merimiesverokorttiin. Lakia ehdotetaan sovellettavaksi 1 päivästä toukokuuta 1969 lukien.

Rajavartiolaitos vietti 50-vuotisjuhlaansa maaliskuun 21 päivänä 1969 Yliopiston juhlasalissa, johon tilaisuuteen oli kutsuttu myös SR:n edustaja.

Merenkulun Työnantajaliitto ilmoitti maaliskuun 11 päivänä lähettäneensä merimiesten vapaa-ajan tapaturmavakuutuksen laajentamista koskevat ohjeet jäsenvarustamoilleen ja kehoittanut niitä soveltamaan ohjeita 1. 3. 1969 lukien.

Merenkulkuhallitus pyysi liitolta lausuntoa Oy Vaasa-Umeå Ab:n 1. 2. 1969 Merenkulkuhallitukselle lähettämästä anomuksesta saada yhtiön ostamalle m/s Prinsessan Margaretha OGVH:lle erivapaus radiosähkötyslaitteiden ja radiosähköttäjän pitovelvollisuudesta laivan liikennöidessä reitillä Göteborg—Frederikshavn. Laiva on bruttovetoisuudeltaan 2.866 rekisteritonnia ja ottaa 1.035 matkustajaa. Helmikuun 26 päivänä 1969 antamassaan lausunnossa liitto esitti Merenkulkuhallitukselle vakavan vetoomuksen, ettei anottua erivapautta myönnettäisi.

IMCO:n radioalakomitean 5. osastossa on hyväksytty käytäntöön määräys, jonka mukaan radiosähköttäjällä tarkoitetaan henkilöä, joka on suorittanut vähintään I tai II luokan kansainvälisen radiosähköttäjän tutkinnon tai siirtyvää meriradioliikennettä varten tarkoitetun yleisen kansainvälisen radiosähköttäjän tutkinnon (yhtenäispätevyystutkinto).

Radiosähköttäjä-lehdessä n:o 1/69 oli valitettavasti jäänyt toimintakertomuksesta pois radiosähköttäjä Lars Karl-Erik Erikssonin nimi, joka hyväksyttiin SR:n jäseneksi 14. 2. 1968 entisellä jäsennumerolla 1136, joten liiton jäsenlukumäärä oli 31. 12. 68 713 eikä 712 ja vastaavasti 23 pienempi kuin vuoden 1968 alussa. Rannikkoradioasemien henkilöluettelosta oli jäänyt pois Maarianhaminan radioasemalla toimivan Lennart Sundblom'in nimi.

Liiton toimihenkilöt ovat kesälomalla: toiminnanjohtaja 30/6—9/8, asiamies 21/7—19/8 ja toimistoapulainen 16/6—17/7 mainitut päivät mukaanluettuna.

Helsinki 31. 3. 1969

Tj

ONNITTELEMME

RUNAR v. ZANSÉN
60 vuotta

Kesäkuun 4 päivänä 1969 täyttää 60 vuotta radiosähköttäjä Runar Fredrik Wilhelm v. Zansén. Hän on syntynyt Viipurissa. Käytään 6 lk. Viipurin ruotsalaista lyseota hän suoritti II luokan kansainvälisen radiosähköttäjän tutkinnon 31. 8. 1937. Suomen Radiosähköttäjäliitto r.y:n jäsenenä hän on ollut 1. 9. 1937 alkaen. Vuosina 1926—36 hän toimi radio-, sähkö- ja moottorialalla sekä Viipurin lennätinkonttorissa. Toimittuaan laivaradiosähköttäjänä Oddvar II-nimisessä laivassa vuosina 1937—41, hän joutui joulukuussa 1941 internoiduksi Newfoundlandissa. Sieltä hänet siirrettiin 1943 kanadalaiseen keskitysleiriin, josta pääsi palaamaan Suomeen syyskuussa 1945. Sen jälkeen hän on toiminut laivaradiosähköttäjänä seuraavissa laivoissa: Parma, Durango, Raila, Aura, Neste, Uleå, Penelope, Marianne, Enso, Dagne, Kaste, Marita Thorden, Manx Kling (norj.), Ledsund, Tiuri, Rita Nurminen, Thetis (ruots.), Dorine, Aura, Satakunta, Bore VII, Houtskär, Hamnö, Penelope, Nanny, Tarvo, Österbotten, Dorine, Kungsö, Esso Nordica, Dagny, Lenny ja Agneta. Viimeksi hän toimi kesällä 1968 sijaisena Maarianhaminan rannikkoradioasemalla.

LARS A. HÖGLUND
50 vuotta

Toukokuun 19 päivänä 1969 täyttää 50 vuotta radiosähköttäjä Lars Arthur Höglund Helsingissä. Hän on syntynyt Kristiinankaupungissa. Keskikoulun hän suoritti Helsingin Suomalaisessa yksityislyseossa iltalinjalla 1948, radiomekanikon tutkinnon 1952 ja televisiomekanikon tutkinnon 1959. Kansainvälisen II luokan radiosähköttäjän tutkinnon hän suoritti 18. 10. 1965 ja Suomen Radiosähköttäjäliiton jäseneksi hän liittyi 1. 11. 1967. Laivaradiosähköttäjänä hän on ollut seuraavissa laivoissa: Esso Nordica, Ragny, Maid ja viimeksi 1968 Valny, yhteensä n. 8 kk. Hän on toiminut Keskusosuusliike Hankkijan radio- ja televisiovalmistamossa ja vuodesta 1960 alkaen käyttöpäällikkönä.

Työllisyystilanne paranemassa

Ammatistamme toisille toimialoille siirtymisen johdosta on työttömyystilastoista havaittavissa selvä korrelaatio maamme yleisen työllisyysttilanteen ja radiosähköttäjien työllisyyden välillä. Siltä kannalta katsoen saattaa monia lukijoitamme kiinnostaa Suomen Teollisuusliiton hiljattain suorittaman suhdannetiedustelun tulokset.

Tiedustelun mukaan maamme talouselämän johtohenkilöt ja asiantuntijat uskovat tuotannon ja työllisyyden olevan selvästi kehittymässä parempaan suuntaan. Tilauskannan vähyys ja rahoitusvaikeudet eivät enää olekaan pahimpina tuotantoa jarruttavina kapeikkoina. Ensimmäiselle sijalle on nyt noussut ammattityövoiman ja teknisten toimihenkilöiden puute.

Työpaikkoja syntyy myös laivoihin. Vuosien 1969/70 valmistuu Suomen kauppalaivastoon 19 alusta. Niistä on 3 matkustajalaivoja, eli kömpelömmältä nimeltään autolauttoja. Lisäksi valmistuu Merenkulkuhallitukselle yksi 12 000 akselihevosvoiman jäänmurtaja. Tilatuista 19 laivasta saattaa 5 olla pienempiä kuin 1600 brt.

Laivaradiosähköttäjien työttömyyskassan vuosikokous 1969

Laivaradiosähköttäjien työttömyyskassan vuosikokous pidettiin 22 päivänä helmikuuta 1969 Helsingissä Tekniska Föreningen i Finland'in kerhohuoneessa.

Kokouksessa oli läsnä 10 jäsentä.

Kassan puheenjohtaja Bertel Österlund avasi kokouksen, joka todettiin sääntöjen määräämällä tavalla koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin radiosähköttäjä Erkki Koivisto ja sihteeriksi radiosähköttäjä Bertel Österlund.

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin radiosähköttäjät Veikko Jyvä ja Torsti Virta.

Puheenjohtaja Koivisto luki kokoukselle kassan toimintakertomuksen vuodelta 1968, joka hyväksyttiin.

Läsnäoleville oli jaettu monisteena vuoden 1968 tilinpäätös ja tilintarkastajain kertomus. Tilinpäätös hyväksyttiin ja hallitukselle myönnettiin tili- ja vastuuvapaus.

Vuoden 1969 jäsenmaksuksi hallitus ehdotti 24 mk eli 2 mk kuukaudessa. Syntyneessä keskustelussa ehdotettiin korkeampiakin jäsenmaksuja jotta päästäisiin aikaisemmin maksamaan avustuksia. Hallituksen esitys hyväksyttiin kuitenkin yksimielisesti ja päätettiin tästä aiheutuva sääntöjen muutos esittää Sosiaali- ja terveysministeriölle vahvistamista varten.

Kokous antoi hallitukselle suosituksen, että mikäli korvauksia aletaan maksaa, niin niitä maksetaan korkeintaan 2 kuukaudelta ja aikaisintaan vuoden 1970 alusta lukien.

Hallituksen jäseniksi valittiin radiosähköttäjät Aarto Helin, Veikko Jyvä, Erkki Koivisto ja Bertel Österlund.

Hallituksen varajäseniksi valittiin radiosähköttäjät Pasi Siili, Matti Teriö, Paul Stenberg ja Jorma Hänninen.

Tilintarkastajiksi valittiin Torsti Virta ja Kalevi Greis ja varatilintarkastajiksi Leevi Palvo ja Pentti Lipponen.

B.Ö.

LIITON TOIMISTON

henkilökunta on siirtynyt 1 päivästä huhtikuuta 1969 alkaen viisipäiväiseen työviikkoon, jonka vuoksi toimisto pidetään suljettuna lauantaisin. Muina arkipäivinä on toimisto avoinna klo 08.00—16.00. (kesä-, heinä- ja elokuun aikana klo 08.00—15.00).

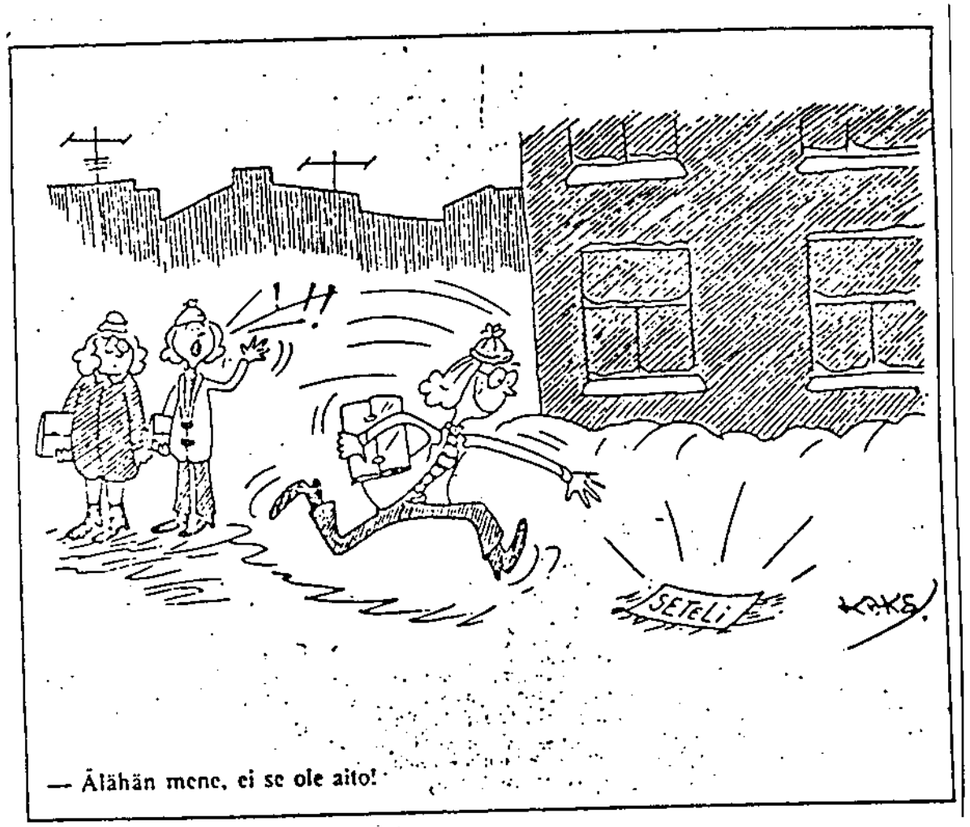
Hallitus

TOIMIPAIKKOJEN VAIHDOKSIA
18. 12. -68—31. 3. -69

18.12.-69	Olavi Savela	ma	Herakles	1. 3.-69	Antti Sipilä	ma	Pinja
15. 1.-69	Olavi Mertanen	jm	Apu	3. 3.-69	Olavi Karjalainen	ma	Finnfighter
20. 1.-69	Onni Erkkilä	ma	Pollux	—„—	Martti Moilanen	ma	Malmi
22. 1.-69	Risto Jalkanen	ma	Johanna	4. 3.-69	Tuula Salminen	ma	Pirjo
23. 1.-69	Harri Lindberg	ma	Granö	6. 3.-69	Raimo Pohjanlahti	ma	Finnstar
27. 1.-69	Esko Eskola	ma	Pirjo	—„—	Toivo Koivuneva	ma	Degerö
—„—	Pentti Marjoniemi	ma	Pinja	10. 3.-69	Matti Kettunen	ma	Castor
29. 1.-69	Antti Härmä	ma	Finnhansa	11. 3.-69	Markku Mustonen	ma	Katrina
1. 2.-69	Juha Pajunen	ma	Nanna	12. 3.-69	Olli Raikkala	ma	Monsun
4. 2.-69	Taneli Nousiainen	ma	Titania	14. 3.-69	Heikki Hukkanen	ma	Tyysterniemi
—„—	Heidi Rosenblad	ma	Eckerö	—„—	Simo Naala	ma	Sanny
—„—	Harri Soini	ma	Agneta	16. 3.-69	Hilpas Lemmetty	ma	Tervi
6. 2.-69	Esa Karanko	ma	Krucia	18. 3.-69	Leo Huuhtanen	ma	Hebe
—„—	Heikki Hukkanen	ma	Tyysterniemi	20. 3.-69	Väinö Hämäläinen	ma	Lotila
8. 2.-69	Veikko Viljamaa	ma	Purha	21. 3.-69	Aarno Karhu	ma	White Rose
11. 2.-69	Antero Zetterberg	ma	Finnkraft	—„—	Juhani Rouhiainen	ma	Finnboston
13. 2.-69	Nils Westerholm	ma	Actinia	—„—	Hans Boeltzig	ma	Vallila
—„—	Kurt Svahnström	ma	Sveaborg	25. 3.-69	Klaus Silvan	ma	Finnhawk
14. 2.-69	Väinö Hämäläinen	ma	Finnfighter	26. 3.-69	Oiva Vanhanen	ma	Angra
15. 2.-69	Erkki Suikki	ma	Outokumpu	27. 3.-69	Jorma Liikkanen	ma	Finnkraft
17. 2.-69	Harry Lindroos	ha	Bore	—„—	Martti Aho	ma	Fennia
—„—	Stig Lindgren	ma	Bore VI	—„—	Heikki Kemppi	ma	Finnseal
—„—	Göran Appel	ma	Bore V	—„—	Jean Sucksdorf	ma	Bore VI
20. 2.-69	Juhani Orava	ma	Bonny	28. 3.-69	Heikki Gartz	ma	Eckerö
24. 2.-69	Matti Kivelä	ma	Mercia	—„—	Matti Syrjänen	ma	Hektos
26. 2.-69	Into Laine	ha	Bore	31. 3.-69	Arvo Kinnunen	ma	Taurus
—„—	Yrjö Lehtimäki	ma	Palva				
28. 2.-69	Kurt Forsius	ma	Hektos				

Paikanhakijoita helmikuussa 50, välitetty 3.

Paikanhakijoita maaliskuussa 55, välitetty 8.

— Älähän mene, ei se ole aito!

English Section

The editorial of this issue again deals with safety at sea.

We have been delighted to note that during the past winter the Finnish press, radio and TV have paid specific attention to the lack of safety at sea, and not in vain:

Not less than 23 Finnish seafarers have recently lost their lives in maritime disasters, and since the Second World War more than 100 Finnish seafarers have been drowned here in home waters.

Two ships, the m/s Irma and m/s Bore IX went down last winter, and so far the reasons for these losses are still unclear.

One feature common to both the disasters was the fact that these small-sized vessels had neither radio telegraph equipment nor a wireless operator. If someone on board these ships had been able to use the radio telephone for calling mayday on the proper frequency there is every reason to assume that these very people were too busy to fulfill their duties according to the rules for the launching of life boats, resulting in the fact that no distress call was received from the m/s Irma, and even her summary sinking position is still unknown to us.

Had there been a properly trained wireless operator among the crew of these vessels we might now have information of great importance of navigation in the icy cold waters of the Baltic.

In spite of these total ships losses there are still certain ship owners in Finland who insist on requesting exemption from the obligation to carry radio telegraph equipment on board the ships, even when the ships are carrying more than 1000 passengers. Strangely enough the Finnish Post and Telegraph Administration has supported each of these applications. Naturally the decisive authority, The Board of Navigattion of Finland, has not granted exemption.

Of the recent activities of our organization there is nothing worth mention for our foreign readers. We can, however, say that the membership fees which Finnish seafarers pay to their orgazations will in future be considered as tax deductions. The change in the seafarers' tax law on this point came into effect on May 1, 1969. Some considerable improvements have also been carried into effect as to the free-time accident insurance of seafarers.

The Leader of the Finnish Radio Officers' Union Mr. Erkki Koivisto, will be celebrating his seventieth birthday on July 2, 1969.

On page 28 is a photo of this energetic gentleman. He is one of the charter members of our organization, which will be celebrating its fiftieth anniversary in 1970. Mr. Koivisto has acted as Leader since 1932. His career as a wireless operator began as early as 1919, after he had taken part in Finland's War of Independence. The wars and the fight lasting almost 50 years on behalf of wireless operators have not left a trace on his face — he is still going strong.

Suomen Radiosähköttäjäliitto r.y.

Postiosoite: Sepänkatu 13, Helsinki 15
Sähkeosoite: Radioliitto, Helsinki
Puh. 635 320 toiminn.joht. suoraan 669 858.
Postisiirtotili: 7590

Toiminnanjohtaja ja taloudenhoitaja:
Erkki Koivisto
Valkjärventie 15 Laajalahti, puh. 461 447
Puheenjohtaja:
A. Helin
Varapuheenjohtaja:
P. Silli
Hallituksen jäsenet:
V. Jyvä, E Koivisto, B. Österlund
Hallituksen varajäsenet:
P. Mervi, T. Kiiski, E. Hallamaa, M. Teriö, H. Häkkinen

"Radiosähköttäjä"

Vastaava toimittaja: P. Silli, Kotikonnuntie 2D88. Helsinki 94, puh. 305 869
Ilmoitusten hankkija: Bertel Österlund
Sepänkatu 13, Helsinki 15, puh. 635 320

Ilmoitushinnat v. 1969	kerta-ilmoitus
Etusivu ja 1/1-sivu	170:— 10 %:n
1/2-sivu	120:— alennus
1/4-sivu	75:— vuosi-il-
1/8-sivu	40:— moittajille

Ilmoitusten oltava toimituksen käytettävissä 2 viikkoa ennen kunkin numeron ilmestymistä eli tammi-, maalis-, touko-, heinä-, syys- ja marraskuun loppuun mennessä.
Tilaushinta mk 10:— vuodelta; irtonumero 2:—.

Helsinki 1969 — Erikoispaino Oy